

באר אברהם

להפצת אור תורתו ותולדותיו מבארו של הצדיק השפלא פועל הישועות
הרה"ק ר' אברהם מקנהניטש זי"ע
בהרה"ק ר' יהודה צבי (השני) מסטרעטין סג"כ בעיר בודאפעשט

גליון צ"ח
פינחס
יומא דהילולא קדישא

על פי הבאר

בגליון הקודם הבאנו מה שפורסם בשנת תרפ"ז ובשנת תר"ץ בכתב עת (צייטונג) של המחנה הארטאדאקסי באונגארין באותן שנים בשם Zsidó Újság (ובלה"ק: העיתון היהודי, ובאידיש היה נקרא "אללגעמיינע יידישע צייטונג") ידיעות אודות בואו של בן רבינו הרה"ק ר' משה (הוא היה בנו השלישי של רבינו זי"ע ולאחר שנסע בנו השני רבי אורי לארה"ב מילא הוא את מקומו על כסא רבינו זי"ע בעיר קנהניטש) לעיר בודאפעשט ליום ההילולא.

כן מצוין שם היכן מקום האכסניא. בשנת תרפ"ז ברחוב דוהאני 2, ובשנת תר"ץ בבית משפחת שטיינמעץ ברחוב לאודון 9.

מן הענין לציין אשר הידיעה בשנת תר"ץ פותחת בזה הלשון: "שמו כבר מפורסם ביותר מימי המלחמה (ימי מלחמת העולם הראשונה בהם נדד רבינו מחמת הצר המציק מעיר כהונתו קנהניטש אשר במדינת גאליציא לעיר בודאפעשט באונגארין), הרבי מקנהניטש רבי אברהם לאנגנער", פרט אשר מראה על פרסום שמו של רבינו בעיר בודאפעשט באותם השנים.

ידיעה דומה התפרסמה בשנת תרפ"ט אודות בן נוסף של רבינו, ה"ה בנו הצעיר רבי יצחק אייזיק מזבארוב אשר נתייתם מאביו רבינו הק' עדיין בימי בחרותו, ובשנה זו הגיע הוא לעיר לקראת יומא דהילולא.

*

כמאז כן עתה גם בשנה זו יעלו המוני בני ישראל להשתטח על ציון המצוינת של רבינו הק', מקום המסוגל לישועות מופלגות בכל העניינים, ובפרט ביום ההילולא אשר כידוע מפי ספרים וסופרים לצדיק יש כוח מיוחד לפעול.

בעזה"ת כמו בשנים האחרונות יעמוד לרשות המתפללים מיני טעמים ומשקה, וכל ההצטרכויות.

כמו כן ניתן לשלוח שמות למערכת להזכיר על הציון לטובה ולברכה, ובידי המערכת הרבה סיפורים מאלו ששלחו בשנה שעברה נושעו ב"ה בענייני זיווגים ובשאר עניינים.

אשר יצא לפניו ואשר יבוא לפניו איש אשר

רוח בו (כח, יז)

אפשר לרמז כוונת הכתוב להורות דרך הישר לרועי ישראל, שראוי ויפה להם להתנהג בהצנע לכת.

על אף שמצד היותם ראשי בני ישראל מוטל עליהם להורות לעם ה' את דרך הישר והמעשה אשר יעשו, ומפאת כן ההכרח לא יגונה שיש להם לעתים לגלות עצמם ולהראות לפניו אורחותיו הישרים למען יראו בני ישראל וילמדו ממנו לדעת את הדרך הראוי ישכון אור, אף על פי כן יהיו זהירים בדבר שיהיו מגלים טפח ומכסים טפחים, ועיקר פנימיות לבו יהיה מכוסה מעיני הרואים, ולהזהר לקיים והצנע לכת עם ה' אלקיך.

ומעתה יבואר כוונת הכתוב אשר יצא לפניו ואשר יבוא לפניו, כי הנה נתבאר שמוטל על ראשי בני ישראל לצאת ולבוא לעיני בני ישראל להראות לעם ה' אורחות ישרים, וממנו יראו וילמדו להבין ולדעת דרך הישר שיבור בו האדם, אך אף על פי כן יהיו זהירים בדבר להיות איש אשר רוח בו, ר"ל שיסתירו מהם עיקר פנימיות לבבם, ולא יגלו לפניו יותר מן הראוי.

וזהו איש אשר רוח בו, היינו שהוא נוהג בסתר בלי התגלות את אשר ברוחו יתר מעל המדה.

(מתוך ספר נר אברהם החדש שי"ל בקרוב א"ה)

באר המעשיות

למען ישמענו כל עדת בני ישראל

סיפר הגה"ק ר' שמעון סופר ז"ע אבדק"ק קראקא מעשה נורא שקרה אצל הרה"ק בעל תפארת שלמה מראדאמסק ז"ע.

איש אחד ת"ח גביר וחסידי ראדאמסק מטה ידו ונכשל בעסקיו ולא היה לו לשלם לנושיו כי חובות מסחרו רבו למעלה ראש, ובעלי חובותיו דחקוהו כולם בבת אחת, והתחיל לפשר עצמו עם נושיו. היו מהם שרחמו עליו ורצו לקיים והחזקת בו להעמיד מסחרו כמקדם ומחלו החוב, והיו שהשתדל שיתפשו אצ"ז להגאון הנ"ל שנהפך בעיניו על ת"ח וחסידי כזה שקרא לו ולא בא, לכן רצוני שכת"ר ישלח את להרים ראש. נסע האיש לראדאמסק ונתן פיתקא לרבו התפארת שלמה ז"ע בקובלנא כי כבר היה יכול לחדש ימיו כמקדם רק בעל דין הקשה שלו ורדפו ומענה אותו על כל צעד ושעל. שאלו התפא"ש מי הוא בעל הדין הקשה הזה ומה שמו, השיב האיש כי חרפה גדולה הוא לומר שבעל דינו הוא נגיד מפואר ות"ח גדול ואיש חסיד מחסידי קאצק, והוא תקיף בדעתו אשר כל הרוחות שבעולם לא יזיזו אותו ממקומו. השיבו התפא"ש, א"כ איפוא באלו הימים בדעתי להיות בקראקא, תזכירני שם ונראה מה לעשות ולטכס עצה.

ויהי כאשר בא התפא"ש לקראקא שלח את משמשו לבעל דין הקשה הזה שימחול נא בטובו לסור אליי כי דבר נחוץ לו לדבר עמו. הבע"ד השיב כי הוא אין לו שום מסחר וענין עם הרבי מראדאמסק. האיש העלוב היה לו עגמת נפש גדול יותר גדולה במה שהטריח את רבו למגן כי קרא לבעל דינו ולא בא. ויהי כדברם בא הגאון ר"ש סופר אב"ד קראקא לביקור אצל התפא"ש ונדברו איש אל רעהו מעניינים שונים, וסיפר אצ"ז להגאון הנ"ל שנהפך בעיניו על ת"ח וחסידי כזה שקרא לו ולא בא, לכן רצוני שכת"ר ישלח את המשמש שלו שליח הבע"ד וגם אני אשלח המשמש שלי לקרוא לבע"ד הנ"ל שיבוא לפני שנינו לכאן. הגאון הנ"ל הסכים כרגע למלאות רצון צדיק ושלחו שני המשמשים להבע"ד הנ"ל שיבוא. אבל מה נדהמו כל השומעים שהשלוחים באו בחזרה ואמרו כי גם כעת השיב הבע"ד כמקודם, אין לו שום מסחר וצורך שילך לפני הרבי מראדאמסק, ונעשה רעש בין החסידים על עשירי יענה עזות כזאת.

ליום המחר וגם ממחרת מחמת גודל רחמנותו של הצדיק על האיש לקיים והחזקת בו להעמידו על פרנסתו, ולרוב צערו ובכיותו, שלח בפעם הב' והג' לקרוא לבע"ד הנ"ל בדבורים קצרים וחרפים כאלה שידע באם לא יבוא לפניו יתחרט בחרטה גדולה אבל גאוותו ועזותו של האיש לא נתנו לו לשלוט ברוחו והשיב כבראשונה שאין לו שום עניין ומסחר לפני הרבי מראדאמסק. אזי הוצרך הצדיק לשוב לביתו והלך אל תחנת מסילת הברזל ליסע לביתו בכרכרה יחד עם הגאון מוה"ר סופר. ולעת זאת התאספו אלפי אנשים קטנים וגדולים כמעט כל בני העיר הגדולה קראקא שהלכו ללוות את הצדיק ולקבל מאתו ברכת פרידה, עד כדי כך שהכרכרה עם הסוסים לא יכלו ליסע רק פסיעה בפסיעה לסיבת ההמון הגדול שנתקבצו עומדים בלחץ זו הדחק באורך כמה רחובות בחוצות העיר ובקול זמר ושמחה בלוית חן.

פתאום נשמע קול כי הבע"ד הנ"ל הגביר והת"ח מחסידי קאצק נוסע ג"כ עם כרכרה וסוסים וצועק אל החסידים שיודיעו להתפא"ש כי התיישב עצמו ובא לפניו ורוצה להתראות עמו רק אינו יכול לסיבת העולם הגדול. ומחמת כי בתחילה נתפרסם הדבר מגודל עזותו שלא רצה לבוא כן גם עכשיו עד מהרה באה השמועה זה לזה וזה לזה עד כי הודיעו להתפא"ש כי הבע"ד הקשה בא וציווה התפא"ש שהכרכרה שלו תעמוד ונתן צו שיעשו שביל ודרך לאיש הנ"ל שיבוא לפניו, וכשבא אל הכרכרה ציווה לו שישב בתוכה. והנה ישבו התפא"ש והגאון ר' שמעון סופר יחד כאחד על ישיבת הכרכרה הגבוה והבע"ד ישב מנגד על הספסל הנמוך. ויהי כנסעם לא דיבר התפא"ש כלל עמו בהיותו אינו ציית דינא, רק הפך את פניו לצד ר"ש סופר ואמר לו בזה הלשון: "קראקאווער רב, תדעו שיש פלוגתא בין הרבי מלובלין ובין המגיד מקאזניץ. המגיד מקאזניץ סובר כי עשירות אין טוב לישראל כי ע"י הכסף מתקלקלים וישמון ישורון ויבעט לכן יאה עניותא לישראל, והרבי מלובלין סובר כי לא כן הוא עניותא אין טו בה ישראל דעניות מעביר על דעת קונו ומבלבל הדעת לכן טוב רק עשירות לישראל. קראקאווער רב אולי תחשבו כי זה פלוגתא בעלמא תדעו כי זה ממש פלוגתא כמו פלוגתא אביי ורבא וב"ש וב"ה, והנה להלכה אני פוסק תמיד כמו הרבי מלובלין כי עשירות טובה לישראל אבל ידע כ"ת כי לעת מצוה ולעת הצורך אוכל לפסוק הלכה גם כהמגיד מקאזניץ דעניות יפה לישראל ולא עשירות". הבע"ד הנ"ל ששמע כדברים האלה לא היה פתח, וראה והבין כי אך כפסע בינו ובין כל הונו ורכושו כי יוכל הרבי לפסוק הלכה למעשה כי יאה עניותא לישראל, נבהל באימה ופחד ונתן ידו לאמתחתו והוציא משם תכריך שטרות וניירות ונתן להתפא"ש וקרא בזה הלשון: "הא לכם זאת, אני נותן לכם זאת במתנה, ואל נא יחר אף אדוני על איחור ביאתי כי הסכלתי עשר".

שאל התפא"ש האם אין עוד שטרות, והשיב אין כאן יותר, ולקח התפא"ש הניירות והשטרות וקרעם לקרעים וברכו בברכת פרידה ונסע הלאה. והמעשה כולו סיפר אח"כ הגאון מהר"ש סופר והתפרסם בעיר קראקא. לאחר מכן שאלו להבע"ד הקשה הנ"ל מה ראה על ככה לבוא אח"כ, הלא סירב בתחילה, והשיב כי פחד ורעד אחזו, ובפלצות כל עצמותיו, ורעיונות משונות ומבהילות השתלטו על עשתונותיו וארכובותיו דא לדא נקשן, ומחמת אימה ופחד שנפלו עליו רץ בחפזון לפייסו כי ראה שהסכנה מרחפת עליו ויהיה מתחייב בנפשו אם לא יציית לצדיק.

(נפלאות התפארת שלמה)

מבאר הישועות

סיפר הרה"ג ר' צ. א. שליט"א מיקירי קרתא דשופריא:

כחלק מיסורים המכפרים זיכו אותי משמיה להיות חולה על רגלי והנני צולע על ירכי ומקבל זאת באהבה. כשהיתה בתי שתחיל בת ט"ז שנים החלה גם היא לסבול ממיחושים שונים על רגליה, דבר אשר גרם גם לה להליכה בקושי גדול. כשעברה שנתיים ימים והגיעה לפרקה היו לנו קשיים עצומים בשידוכיה מחמת פחד האנשים שמא זוהי בעיה משפחתית תורשתית.

כמה שהיו לנו מסמכים המוכיחים בפירוש שאין קשר בין המקרים, גבר הפחד על ההגיון ולא הועילו המסמכים במאום. בצר לנו שמענו על סגולת מקום המסוגל - ציון רבינו הק' בבודאפעשט, וקמנו ונסענו יחד עם בתנו תחיל והעתרנו שם על נפשנו.

שבוע ימים לאחר ששבנו לביתנו התקשר אלינו שדכן עם הצעה מתאימה בה קבלו את דברנו בהגיון והשכל, ותוך ג' ימים מצאה בתנו את זיווגה הראוי לה בראוב שמחה עד אין לשער.

כאשר נכנסתי לקודש פנימה אל מו"ר כ"ק אדמו"ר מתולדות אהרן שליט"א ושחתי לו את דבר המופת והפלא שראיתי בעיני במקום מסוגל זה אשר לא הכרתי עד לאחרונה, נענה מייד ואמר לי "הלא היה צדיק נשגב ומפורסם, ורבינו הזקן בעל שומר אמונים הסתופף בצל קדשו".

לתרומות והנצחות וכל ענייני הגליון נא לפנות לאימיל

JERUSALEMBAK@GMAIL.COM

האדרעס של ציון הק' של רבינו ז"ע בעיר בודאפעשט:
Csörsz u. 55 Budapest

בשעות הלילה יש תיבה ובה מפתח בית החיים
לקבל הקוד לפתוח התיבה נא לפנות אל האימיל הנ"ל
או להתקשר +367684490 1347 (ארה"ב)
או +972733572398 (א"י)

חלק מהוצאות הגליון נתגברו לזכות
מוה"ר שלמה בן מאטיל שליט"א

לכבוד יומא דהיולא קדישא
זכות רבינו תעמוד בעדו להתברך בכל מילי דמיטב

חלק מהוצאות הגליון נתגברו לזכות
הבח"ר שמחה בנם בן שרע צירל

לזיווג הגון בקרוב
זכות רבינו תעמוד בעדו להתברך בכל מילי דמיטב